

Obsah

Úvod	9
0.1. Dějiny české klasické filologie a česká vzdělanost naší doby.	9
0.2. Přehled současného stavu bádání	10
0.3. Cíle práce.	14
0.4. Vymezení pojmu klasické filologie na pražské univerzitě v letech 1848–1917.	15
0.5. Poděkování.	16
KAPITOLA I.	
Přelom v klasické filologii v habsburské monarchii (1848–1850)	18
I.1. Stav rakouského středního a vysokého školství v době předbřeznové. Příčiny vzdělávacích reforem Exner-Bonitzových.	18
I.2. Cíle reforem. Vliv německého školského modelu na reformátory.	20
I.3. Politicko-vzdělávací aspekty reforem. Důvody jejich podpory ze strany ministra Thuna.	22
I.4. Povolávání německých klasických filologů na rakouské univerzity. Konfesionální zřetele a problémy.	24
KAPITOLA II.	
Klasická filologie na nerozdělené pražské univerzitě (1849–1882) a Jan Kvíčala	26
II.1. Kvíčalovi učitelé na pražské univerzitě.	26
II.2. Studentská léta Jana Kvíčaly a jeho učitelský debut.	29
II.3. Počátky Kvíčalova vědeckého a pedagogického působení na pražské univerzitě.	32
II.4. Sedmdesátá léta a počátek osmdesátých let – doba Kvíčalova vědeckého zenitu. Styky s cizími badateli.	39

II.5.	Kvíčalovy přednášky.	43
II.6.	Kvíčalův seminář. Tvůrce filologické školy. Vztah ke kolegům na univerzitě.	46
II.7.	Studia Josefa Krále. Jeho činnost v Jednotě českých filologů. ..	54
II.8.	Počátky Královy kritické a vědecké činnosti. Velišského aféra.	58
II.9.	Králova habilitace a jeho působení na pražské univerzitě do jejího rozdělení.	64
II.10.	Vstup Jana Kvíčaly do aktivního politického života a jeho zásluhy o aktivování české univerzity.	66

KAPITOLA III.

	Jan Kvíčala a Josef Král na české univerzitě v Praze (1882-1917)	70
III.1.	Personální zajištění české univerzity v Praze a Kvíčalovo organizační úsilí.	70
III.2.	Králova kariéra v počátcích české univerzity.	72
III.3.	Kvíčalovo mocné postavení v českém vědeckém světě do r. 1886. Jeho politická činnost. Vztah Kvíčaly a Krále do r. 1886.	74
III.4.	Boje o Rukopisy v r. 1886 a Kvíčalova účast na nich.	78
III.5.	Rozštěpení českého vědeckého světa po rukopisných sporech. Rozchod Krále s Kvíčalou a jeho následky.	86
III.6.	Král - Masaryk, Gebauer a další přátelé.	88
III.7.	Kvíčalův ústup ze slávy v devadesátých letech. Kvíčala v boji proti „realistům“, Kvíčalovi spojenci.	91
III.8.	Obtížné prosazování Králova ordinariátu a jeho účasti na vedení filologického semináře. Zákulisní spory a intriky na české univerzitě a v České akademii.	94
III.9.	Králův děkanát v r. 1896/7. Spor o účast v PAMÁTNÍKU ČAVU. ..	104
III.10.	Závěr Kvíčalovy politické činnosti.	107
III.11.	Kvíčalova vědecká a organizační aktivita posledního období jeho života. České museum filologické. Spolek filologický.	109
III.12.	Královo vědecké osamostatnění a obory jeho vědecké činnosti. Styk s cizími badateli.	112
III.13.	Kvíčalova a Králova existenční podpora žáků a prosazování nástupců. Králova filologická škola.	119
III.14.	Kvíčalův odchod do penze. Jeho poslední práce.	126
III.15.	Králova autorita v profesorském sboru filozofické fakulty české univerzity i v České akademii v posledním desetiletí jeho života.	128
III.16.	Královo politické krédo. Závěr života.	132

III.17. Kvíčalovy a Královy přednášky na české univerzitě.	133
III.18. Kvíčalův a Králův filologický seminář české univerzity.	138
III.19. Kvíčala a Král ve zkušebních a fakultních komisích.	143
III.20. Hlavní význam obou zakladatelů české vědecké klasické filologie pro konstituování oboru i pro rozvoj české vědy.	150

KAPITOLA IV.

Postavení klasické filologie ve všeobecném vzdělání v rakouské, zvl. pak české společnosti 1848–1918 a tzv. boj o klasické jazyky	152
IV.1. Podíl humanitního vzdělání s dominancí klasické filologie na formování „vzdělanostního měšťanstva“.	152
IV.2. Důvody, jimiž klasičtí filologové hájili roli klasických jazyků a literatur v humanitním vzdělání proti nejzávažnějším opozičním tendencím.	153
IV.3. Hlavní negativa a pozitiva humanitního vzdělání s dominancí klasických jazyků v habsburské monarchii.	157

PŘÍLOHY

1. Jan Kvíčala: [Vlastní životopis z r. 1855]	160
2. Dopis Jana Kvíčaly Janu Gebauerovi z 12. 7. 1885	163
3. Kterými prostředky působiti ku šíření a povznesení classicismu? Přednesl o III. sjezdu profesorů východočeských středních škol v Kolíně Dr. Josef Král, c. k. universitní profesor. V Kolíně 1886. .	167
4. Řeč profesora J. Kvíčaly na druhém obecném sjezdu profesorů středních škol českých v Litomyšli.	180
5. Otevřený list slovutnému pánu Janu Kvíčalovi, čestnému doktoru filosofie, c.k. řádnému professoru universitnímu, přisedícímu zemského výboru atd. atd. posílá prof. Dr. Josef Král. V Praze 1887.	190
Poznámka k edici textů J. Kvíčaly a J. Krále	199
SOUPIS PRAMENŮ	201
SEZNAM LITERATURY	205
SEZNAM ZKRATEK	214
ZUSAMMENFASSUNG	216
JMENNÝ REJSTŘÍK	221